

Wat vinden de buren?

Ook bij de ons omringende vogelwerkgroepen is bescherming een belangrijk thema. Uit hun verenigingsbladen selecteerde John van der Woude de meest opmerkelijke artikelen.

VWG Zuid-Kennemerland - Fitis jg. 59, 2023 nr. 1

Vogels en windturbines

Recent wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat veel meer vogels slachtoffer worden van windturbines dan steeds werd gedacht. Dat komt ook doordat de turbines steeds hoger worden en de windparken steeds groter. Vogels sterven door de aanvaring met de turbine of raken gewond door de luchtwervelingen. Daarnaast is er ook verlies van leefgebied en werken de windparken als barrière voor de trekvogels. Toch willen we graag een energietransitie. Het is dus zaak om de locatie van de windturbines en de windparken zo te kiezen dat er zo weinig mogelijk schade is voor de vogelstand. Sovon heeft daarvoor een aanzet gegeven met 'gevoeligheidskaarten' voor vogels en windturbines. Maar zonder aanvullend onderzoek ter plaatse hebben die kaarten maar een beperkte waarde. Dit laatste dreigt te gaan spelen in de Haarlemse regio, waar 'zoekgebieden' voor mogelijke windturbines zijn opgesteld: Haarlemmermeer-Zuid, het meest westelijke deel van het Westelijk Havengebied, en nog diverse locaties langs het Noordzeekanaal. Gaat het bij Havengebied en Noordzeekanaal (voorlopig!) om slechts

FOTO: EWOUT HUIJBERS

Windturbines maken meer slachtoffers dan gedacht

enkele turbines, in de Haarlemmermeer-Zuid zou het om een heus windpark gaan. Hier is nader vogelonderzoek beslist nodig, maar nog niet voorzien. Het gaat hier ten zuiden van Nieuw-Vennep om één van de laatste open agrarische gebieden in de hele regio, waar de gemeente nota bene het aanleggen en beheren van bloemrijke akkerranden en van wintervoederakkers voor de vogels stimuleert. De vogelwerkgroep hoopt de kans te krijgen om duidelijk te maken dat een groot windturbinepark op deze locatie ongewenst is.

VWG Zuid-Kennemerland

Natuurinclusief boeren bij Heemstede

Nederland kent een nieuw concept van natuurinclusief boeren, onder de naam Herenboeren. Een herenboerderij is een lokale coöperatie met zo'n 200 leden, die tevens de enige afnemers zijn van de producten. Het zijn gemengde bedrijven met veeteelt, akkerbouw en tuinbouw. De dagelijkse leiding berust bij boeren met ervaring in biologische landbouw. Duurzame voedselproductie met veel oog voor biodiversiteit is het doel. De pas gestarte Herenboerderij Heemstede ligt op een mooie locatie langs het Spaarne. Het was hoofdzakelijk grasland, maar een deel daarvan is omgezet naar akkers en tuinbouw, met zelfs een nieuwe boomgaard. Bovendien ligt er een smalle bosstrook langs, en vlakbij is Park Meermond, een recreatiegebied met natuurfunctie. Tussen de boerderij en dit park ligt ook nog een moeraszone. Al met al is het dus al een behoorlijk gevarieerd gebied. De vogelwerkgroep gaat dit gebied monitoren met broedvogelinventarisaties. In 2022 is al een eerste inventarisatie als nulmeting verricht. Groene specht bleek al aanwezig is het park, en deze zal vast zijn weg weten te vinden naar de nieuwe boomgaard van de herenboerderij. Ook zullen zangvogels als Fitis, Groenling en Zanglijster de tuinbouwstroken weten te vinden om te foerageren. De hoop is dat in dit hele complex dankzij het meer natuurinclusieve boeren een grote biodiversiteit zal ontstaan.

Vogelbeschermingswacht Zaanstreek - De Kieft jg. 47, 2023 nr. 1

Geen grote festivals meer in Het Twiske

De gemeente Landsmeer vindt dat het belang van de natuur in Het Twiske zwaarder weegt dan het culturele belang en de inkomsten van de grote festivals zoals Welcome to the Future. In maart 2022 nam de gemeenteraad van Landsmeer het voorstel aan om te stoppen met evenementen in het Landsmeerse deel van Het Twiske, nadat natuurorganisaties daar al jaren op hadden aangedrongen. Wel zal op last van de rechter het festival Lentekabinet nog door mogen gaan in het Oostzaanse deel van het gebied. Voor het recreatieschap Twiske-Waterland is het stoppen met de festivals in Landsmeer een financiële tegenvaller, maar die wordt al deels gecompenseerd door de flinke inkomsten uit het betaald parkeren door de bezoekers van deze natuurgebieden.

De Trilwacht groeit en bloeit

De Trilwacht is een groep Zaanse vrijwilligers die de veenreservaten (waaronder trilvenen) in stand houdt. De exotische Appelbes rukt op in de veenmosrietlanden, en het verwijderen hiervan is secuur handwerk. Omdat deze struiken met hun lange wortels de bodem verdichten, worden allerlei typische soorten als Zonnedaauw en Welriekende nachtorchis verdrongen. Ook het afvoeren van rietmaaisel helpt planten als Zonnedaauw, die het moeten hebben van een voedselarme bodem. Daarnaast richt de Trilwacht broedhopen in voor Ringslangen. Deze veenmosrietlanden zijn uiteraard ook belangrijk voor de vogels, denk

aan Roerdomp en Watersnip. Het gaat, alle 'veentjes' bij elkaar opgeteld, om ongeveer 50 hectare. Het is een mooie vrijwilligersklus want je ziet snel resultaat van je werk.

VWG Het Gooi en omstreken - De Korhaan jg. 56, 2022 nr. 3

Op de bres voor roofvogels

Het Gooi kent door zijn grote variatie aan landschappen ook een gevarieerde roofvogelstand. Er is een behoorlijk actieve werkgroep Roofvogels, die steeds de nesten opspoort en de nestjongen van diverse soorten weegt en ringt. Zo wordt de roofvogelstand over de jaren heen gemonitord. Landelijk mag het dan goed gaan met Visarend, Zeearend en Slechtvalk, met de meeste roofvogelsoorten gaat het juist niet goed. Er is een geleidelijke achteruitgang te constateren, ook in het Gooi. Vermindering van het beschikbare voedsel voor de roofvogels is een belangrijke oorzaak. Zaaetende prooivogels nemen bijvoorbeeld in aantal af doordat er geen graankorrels meer op de akkers blijven liggen (en aan maïs hebben ze niks), en insectenetende prooivogels zijn sterk afgenomen door de gifstoffen in insecticiden. Daarnaast is het kappen van bomen nogal toegenomen de laatste jaren, en de boswachters weten vaak niet meer zo precies welke bomen ze beter kunnen laten staan voor de roofvogels. Een bedreiging van heel andere aard is de Boommarter, die nestjongen komt roven. Overigens is niet altijd duidelijk waardoor een roofvogelnest mislukt. Niettemin is het boeiend werk, elk jaar weer de roofvogelnesten vinden en de jongen ringen. Dat enthousiasme brengen de leden van de werkgroep ook over op kinderen op school, met speciale lessen over roofvogels en hun **bescherming**.

FOTO: ROBERT HEEMSKERK

Een bedreiging van heel andere aard is **de Boommarter**, die nestjongen komt roven

